

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: **Perjéssy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számíttatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyilt-térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pönteken délig beküldeni.

I. évfolyam.

Vasárnap 1892. évi augusztus 7-én.

12. szám.

Az ázsiai vendég.

Általános izgatottság uralkodik ország-szerte. Attól tartanak, hogy a messze keleten dühöngő vész, mely akkora pusztításokat tesz az emberekben, hozzánk is eljut és hogy e veszedelmes vendég ellen kellőleg megvédjük magunkat, a városok és községek előljárói a legmesszebb menő intézkedéseket tesznek.

Az ovatoság nagyon is helyén való. Nem szabad elmulasztani az óv intézkedések megtételét és a rendszeresség, mely az előljáróságok rendeletében nyilvánul, megnyugvást parancsol még ott is, hol bizalmatlanul tekintenek a jövőbe. Az a járvány, mely ellen a védelem e nagyszabású apparátusa mozgásba hozatik, csak ott pusztít föltartóztathatlanul, a hol a lakosság a műveletlenség fatalizmusával sorsát a magasabb gondviselésre bizza, a nélkül, hogy egy lépést is tenne saját védelmére. Emez a körülmény az oka, hogy a kolera járvány rendszerint keleten üti fel fészket, a honnan kiindul, mert Európában, a művelt államok védintézkedései lehetetlenné teszik a koleraanyagok gyűjtését és ha ma még nincsenek is abban a helyzetben, hogy a járvány csiráját teljesen kiirtsák, de a tudomány segítségével annyit máris elértünk, hogy terjeszkedését és fellépésének félelmetességét minél kisebb körökre szorítjuk.

És ez a tény világosan kitűnik, ha a járványos vidékeket egymással összehasonlítjuk. Mig keleten kis ázsiában és Oroszországban a műveletlen népek hazájában, a hol a hatóságok a közegészség tekintetében semmiféle kötelességet nem ismernek, a hol az orvosi segély ritkaság, mert csak a vagyonosabb osztály privilegiuma, ott a ragály kérlelhetetlenül pusztít és föltartóztathatlanul terjed a legnagyobb áldozatokat követelve utjában. Nálunk Európában ellenkezőleg áll a dolog. Már a kolerabacillus behurcolása ellen is eredményesen védekezhetünk; de még nagyobb eredménnyel védelmezhetjük magunkat a járvány pusztító mérge ellen. Nemesak azért, mert Koch óta a kolera anyaga ismeretes és a szaktudomány az ellenszerek alkalmazása körül nagy haladást tett, hanem főleg azért is, mert általánossá vált a tudat, hogy a járvány ellen, a legjobb preventív szer a mérsékletes életmód, a gyomor megterhelhetése nélkül. Semmi exczesszus! ez a kolera járvány ellen a legbiztosabb preventív intézkedés azt hisszük, hogy az a német professzor mondott legokosabbat, mikor a kolera ellen azt rendelte, hogy a ki jól élt, ne éljen rosszul, és a ki rosszul élt, azontúl jól éljen.

Ha az orvosi rendelés mindenki által fogadható volna, bizony nem szedhetne annyi áldozatot a kolera, de fájdalom, nagy a szegénység az európai népek között. A

munkás osztály sanyarú nélkülözések közt tengeti életét és nem képes élet módja által kellő védelmet kifejteni a kolera ellen. Ezért van főleg ez az osztály annyira kitéve a veszélynek és azért látjuk, hogy a vagyonosabb osztályok közt a járvány aránytalanul kevesebb áldozatot követel.

Erre a körülményre kellene kiterjedni a kormány figyelmének, midőn a kolera elleni védekezésről van szó és a hatóság intézkedések közé felvenni azt is, a mi az általános nyomor megszüntetésére alkalmas.

O . . . É . . .

Felhívás a hazai szőlőbirtokosokhoz

eladásra szánt szőlővessző-készletük bejelentésére.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a hazai szőlőbirtokosokat a következőkben hívja fel a rendelkezésre álló és eladásra szánt amerikai szőlővesszőkészletek bejelentésére: Hogy az országszerte fokozódó amerikai szőlővessző szükséglet fedezhető legyen, kívánatos, hogy a miniszterium az országban eladásra, rendelkezésre álló teljes vesszőmennyiségről a vevőknek közvetlenül az eladókhoz utalása s eként egyrészt a vétel s másrészt az eladás megkönnyítése végett alaposan tájékozva legyen.

Felhivatnak ennél fogva mindazon szőlőbirtokosok, a kik az országban a folyó év őszén illetőleg a jövő év tavaszán eladó amerikai fajtájú szőlővesszőkkel rendelkezni fognak, hogy eladásra szánt amerikai fajtájú szőlővessző készleteiket fajta,

Tárcza.

Vallomás.

Mutatvány Dengi János tanár és lapszerkesztőnek „Ujabb költemények” című művéből.

Szeretlek, mint a napfény
A tavaszt szereti,
Mikor lelkéből első
Tűzesókot küld neki.

Szeretlek, mint a csillag
Szereti az eget;
Nem gondolok a földdel
S világgal, csak veled!

Szeretlek, mint a mozlím
A fölkelő napot,
Kitől lemondó szíve
Új lényt, erőt kapott.

Szeretlek, mint a harmat
A friss virágkehelyt,
Mely üdvöt, kéjt, szerelmet
Mindent magába rejt.

Szeretlek, mint a mennyet
A rég elkárhozott,
Kinek az örök élet.
Feltámadást hozott.

Szeretlek, mint a hívő
Az istent szereti,
Kiért az örömhöket
E földön megveti.

Szeretlek . . . oh szeretlek!
Elődbe borulok
S hogy így szeress te is: csak
Ezért imádkozok!

Hidegvér.

„Pinczér! egy feketét” — kiált az asztalfőn ülő komoly arczú tiszt a kutyabagosi asztaltársaság feje. — „Mert megjegyzendő, hogy az abonens asztalnál, mely egy két hely kivételével már el van foglalva a helyőrség tisztjeivel; — mindenki ő utána igazodik lévén e nemes társaságnak jelszava a komolyság és „hidegvér”. Ez utóbbi ott diszeleg az asztal felett, a falon nagy betűkkel felpingálva a „jövendőnek” csodálkozására. —

Az ebéd úgy látszik most vette kezdetét, csupán főhősünk van már a „kávénál”, mert hivatalos kötetmei, — melyeknek rendkívüli pontos betartása az ő kiváló érdeme, — a laktanyába hívják. Nincs is a szolgálati és gyakorlati szabályzatnak olyan szakasza, olyan rendelet, előírás, utasítás és tudná az ég mi-féle katonai szabályzat, melyet ő a legprecízebben nem ismerne és alkalmazna.

Míg a kávé megérkezik — van egy kis időnk az asztaltársaság többi tagjait is megfigyelni.

Amott az asztal felső végén éppen most alakult meg egy „mutyizó” kettős. Mind a kettő jó étvágyúknak örvend a mint látszik, mert bevezetőül jóízűen falatoznak be egy adag kenyert, — ezután megosztottnak a nekik kijáró adagokon a daralevestől — egész a savanyú ugorkáig; kettős tanácsban határozván el a választandó étkek mineműségét. — A stültön azonban sehogy se tudnak megegyezni, az egyik ugyanis paprikás-csirkeét óhajtana, a másik ellenben a „sertés-karélylyal” rokonszenvez, s mint-hogy kettőnél szavazattöbbséget elérni nagyon nehéz, a controvers kérdés eldöntését a pinczérre bízzák, kinek okvetlen tudni kell, hogy melyik a jobb. Ez azután lefözi őket egy tegnapról visszamaradt „vagdalt szelettel” azon tiszteletteljes kijelentés kíséretében, hogy már úgy a „csirke, mint a sertés-karély” elfogyott.

Erre az egyik disz „hidegvér” felfortyan, a dühtől reszkette ugrik fel azzal, hogy „ő ilyen „szemét”-et nem eszik, sőt még a kutyája sem, s hogy az ilyen kiszolgálást tovább tűrni nem fogja. Majd megmutatja ő, hogy lehet e hát itt tisztesség éltet kapni vagy nem.” Tiszteletre méltó hidegvérűségében már érintkezésbe akarja hozni a szállítmányt, a szállító szépen lesimitott frizurájával, a midőn a következetesen az asztal végén ülő, terjedelmes térfogatú asztaltárs figyelmezteti őt a fogadalomra s a következményekre, — és mily csoda! alig hangzik el a „csak hidegvér” figyelmeztető; az előbb puskaporként felrobbanó „próbaszolgálatoz”

minőség (sima vagy gyökeres vesszők) és mennyiség szerint, a termelési hely (vármegye, község, vasút- vagy postaállomás) és az ezrenkénti eladási árak megjelölésével, — az árakba a csomagolás és a feladó vasúti állomáshoz való szállítás költségeit is beleértve — a földmivelésügyi miniszteriumhoz lehetőleg mielőbb, de legkésőbb a folyó évi augusztus hó végeig jeltessék be.

A fehértemplomi m. kir. amerikai szőlőiskola vessző forgalma.

F. évi tavaszán a fehértemplomi amerikai szőlővesszőtelepről 178 félnek következő fajú és mennyiségű szőlővesszők és gyökérmesítések adtak el:

Jaquez, sima vessző	452.400 db.
Jorks Madeira	17.800 "
Riparia Sauvage	107.400 "
Portalis	41.500 "
Canada	1.000 "
Noah	800 "
Viala	10.200 "
Solonis	12.800 "
Herbemont	56.550 "
Othelo	37.050 "
Riparia (gyökérmes vessző)	5.000 "
Viala	200 "
Zöldnemesítések	1.412 "

E vesszőkért befolyt összesen 6765 frt. 5 kr. Ingyen községeknek és egyeseknek kiszolgáltattott:

Riparia Sauvage, sima vessző	46.700 db.
Portalis	12.700 "
Solonis	7.000 "
Rupestris	1.100 "
Jaquez	112.600 "
Herbemont	22.400 "
Viala	11.200 "
Jorks Madeira	17.000 "
Othelo	1.100 "
Riparia Sauvage (gyökérmes vessző)	1.200 "
Rupestris	100 "
Viala	200 "

összesen 2.157 frt. 80 kr. érsékben.

E szerint összesen 985.812 darab amerikai szőlővesszőt szolgáltatott ki ezen iskola a bortermelőknél, a mely mennyiséggel — ha a vesszők átlag 1,5 mt. ültetési távolságra ültetnek körülbelül 389 hold ültethető be. Még ha figyelembe vesszük is azt, hogy nem mindenik venyige fogamzik meg, hanem egy kis rész rendszeresen elvész, e százalékot leszámítva kétségtelen, hogy Délmagyarországon ez év végével 300 hold amerikai szőlőtelep a szaporulat az előbbi évhez képest s a mint a kétségtelen számada-

tiszt lecsendesül s a legnagyobb megadással kebelezi be a jutalékok.

Ez alatt a mutyi másik társa a konyha protekció folytán kieszközöl a már állítólag elfogyott csirkéből egy szép adagot társa nagy öröme, de ez meg a rendelő mutyistát hozza ki sodrából, mert hát az egyik szárnyon meglát egy ragyogó női hajszálat, nem érti el, hogy ezt a „konyhaszűz“ emlék gyanánt küldi neki ezen az úton, mint őszinte hódolatának jelét. Nagy fáradságába kerül az asztalvégi villámháritónak ezt is lecsendesíteni.

Az élelmezési tiszt egy adag libafelett dörmög vésztojós hangon, „miért nem hagyták még nőni ezt a szerencsétlen állatot, vagy miért nem tették mint csodát „spiritusba“, hiszen megérdemlené e megtiszteltetést egy ilyen csoda-állat, a melynek két nyaka, két feje és csak egy czombja van.“

Ez alatt megérkezik a „fő hidegvér“ kávéja, melyet nagy műértelemmel kóstolgat, majd sziszegve rántja ki maga alól a széket, ijesztő taglejtéssel inti magához a jösszát sejtő vendéglőt és stentori hangon kijelenti, hogy ha még egyszer neki „úri“-kávé helyett „csögli“-kávét hoznak, rögtön itt hagyja ezt a komisz korcsmát.

A vendéglő ismeretlen alakjai esodálattal hallgatják a nagy felhevülőt, kit ama kijelentés sem csillapít le, hogy a konyhaművészet terén a fekete kávék ily osztályozása még ismeretlen.

Az asztal másik végén egy kisebb társaság borozgat. A szót mint rendszeren, a kiszállásairól híres szöke-tisztviszi. Épen most fejezte be naponta megújítani szokott toasztját, melyben a diszes társaságot geehrte Herren „Mitoffiziere“ — (per analogiam „Mitbürger“) megszólítással tünteti ki. Nagy méltatlankodással látja azonban, hogy obligát két deci borából egy ujdí hiányzik, nem is kékik ezt érzékeny taglejtésekkel az ital hordó gyerekek tudomására juttatni. —

tok mutatják a beültetett szőlőterület évről évre fokozatosan nagyobbodik. Ezekből örömmel constatalhatjuk egyrészt, hogy a phylloxera pusztításai dacára derék bortermelőink nem hagynak fel a bortermeléssel s fáradságuk eredményre is vezet, másrészt hogy a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszterium bortermelőinket a legmelegebben támogatja. —y.

Napi hírek.

Uj államtitkár. Ó Felsége a király Tarkovich József államtitkári czimmal és jellegel felruházott miniszteri tanácsost a miniszterelnökséghez valóságos államtitkárrá nevezte ki.

Kinevezés. Gróf Bethlen András földmivelésügyi miniszter, Temes megye főispánját, Dr. Molnár Viktort, a temes-bega-társulat kormánybiztosává nevezte ki. E szerint Molnár Viktor ezen hivatalban néh. Hertelendy József volt torontálmegyei főispán utódja. Az új kormánybiztos mellé műszaki tanácsosul Kovács Sebestyén Aladár, a temesvári folyam-mérnöki hivatal vezetője, neveztetett ki.

Mazsary Rezső tűzoltó főparancsnok 40-ik születésnapját nagyszerűen ünnepelte meg a helybeli önkényes tűzoltó-egylet. Kétségtelen jelét adván ez ünnepélyen annak a tiszteletnek és szeretetnek, melylyel fáradhatlan és kitűnő főparancsnokuk iránt viseltetnek. — Az ünnepélyen, mely július hó 30-án a tűzoltóegylet épületében folyt le, nagy és szép közönség gyűlt össze, férfiak és nők egyaránt és nemesak helybeliek, hanem vidékről is. Megjelent a nagy-zsámi tűzoltóegylet is élén Milutinovics parancsnokával. Gyülekezés után az ünnepelt egy bizottság által az ünnepélyre meghívotván, megjelenésekor szünni nem akaró üdvkiáltásokkal fogadtattott. Majd Weifert Károly főjegyző s az önkényes tűzoltóegylet elnökének, remek üdvözlő beszédét hallgatta, melyre meghatottan, de igen ugyesen válaszolt. Az ünnepélyes beszédek után az egész társaság Zoffmann S. e czélra feldiszipített kertjébe indult, hova zenezővel a „Rákóczy induló“ mellett vonult be. A bejaratnál a tűzoltók nejeiből alakult bizottság ez ünnepélyre készített jelmezekben fogadta az ünnepeltet, s ezek nevében Grecsak Ilona (Grecsak Ede tűzoltó neje) egy rövid üdvözlő beszéd kíséretében remek csokrot adott át neki, melyre az ünnepelt ismét igen szívélyes hangon válaszolt. — Ezek után az egész társaság asztalhoz ült s falatozashoz kezdett, közbe megereedtek a szebbnél szebb toasztok és számtalan pohár ürült ki a közszeregetben álló főparancsnok egészére.

Stáry Gusztáv, helybeli r.-kath. káplán Torontal-Bresztovácra plébános helynöknek neveztetett ki, a midőn sajnálattal vesszük tudomásul, hogy a verseczi intelligens közönség egyik

Hűségos társa a szomszéd asztaltársaságtól a szünidőre átköltözött kis tanár, túltesz az előbbin, mert tegnapról meghagyott fél üveg „szóda-vize“ igazolatlan leapadása miatt oly nagy lármát csap, mintha legalább is 10 üveg „Törlei“ volna benne.

Az élelmezési tiszt, vagy az asztaltársaság diszes titulusa szerint „Hogy vagy, mit iszol“ — poharát keresi és pedig oly erélyes hangon, a minőt egy hadiállományú ezred vezénylete igényel, mert hát az mégis csak borzasztó, hogy ő még a most megrendelt 1/2 liter vizet (lévén holnap vége) sem ihajja saját poharából.

Az új századparancsnok úr azt találja, hogy a paprikás, melyet az imént rendelt „paprikás“, s ez őt rémitően izgatja. Arca egyszerre vörössé lesz miként az általa gyűlt paprika és kijelenti izgatottan — a tányér teljes tartalmát s zászlóalj kutyájának tálalván ki, — hogy e helyen többé étkezni nem lehet, mert még a paprikást sem tudják elkészíteni. A bizalmaskodó „Adam“ pincér azon kijelentése, hogy a „paprikás“-ba paprikának kell lenni, s hogy a „nagyságos úr“ mas étket rendelhet, csak olaj a tűzre s az ellenmondást nem tűrő „dynasta“ úgy meglegyinti a vigyorgó ifjonezet, hogy ez hirtelenében a szomszéd asztalhoz gurul.

Ezalatt megérkeznek az elkésették. A tartalékos, a kadét és a kis segédtsz. A tartalékos leül a számára napok óta üresen hagyott helyre — azaz, hogy csak leülne, mert a „főhidegvér“ elvérelyni onnan azzal, hogy az a hely a százados úrnak van fenntartva, a ki más helyen nem is tud enni. Mind ebben a tartalékos mi voltának ostentatív lenézését látja, miért is nem kékik érzékenyen kijelenteni, hogy ha nem tessék ő a társaságnak, azonnal külön asztalhoz fog vonulni; ez a nyilatkozat viszont a „főhidegvér“-nek nem tetszik, mit gyorsan mozgó orczipája s tömött fekete bajuszának izgatott pö-dörgetése árul el, s ki is jelenti, hogy ő a tartalé-

kos szereretben álló egyeniségét veszítjük el e kinevezés folytán, másrészt az érdem ily elismerésén örülünk s neki őszinte szívből gratulálunk. — Kivüle még kineveztetett Doraszil Antal, fehértemplomi káplán új-moldovai plébános helynöknek. — Láng Fülöp ujonnan felszentelt áldozó Temesvár gyárvárosba káplánnak. Továbbá Koppig Ferencz, káplán Új-Moldováról Vingára. Berecz Károly, káplán, Temesvár-Gyárvárosból Fehértemplomra, Mazur László, káplán, Vingáról Gyertyámosra, Weber Péter, káplán, Gyertyámosról Elekre, Tuffner Ádám, káplán, Elekről Arad-szt.-márton, Köller Rezső, káplán, Csókáról Karolyfalvára helyeztettek át.

Hymen. Bittermann Péter bécsi pósta távirtda hivatalnok eljegyezte özv mesztetici Ott Eugenia úrhölgyet verseczi lakosnót.

Ó Felsége a király születésnapja tiszteletére a verseczi diákság által f. hó 18-án rendezendő humorisztikus előadásokkal egybekötött hangverseny műsora a következő: 1. Nyitány: „Népdalegyveleg“, előadja az ifj. zenekar. — 2. „Szeretem a nőket“, hum. monolog francziából fordítva, előadja Heszler Emil. — 3. „Talpra magyar“, férfi négyes kar ifj. Szász Károlytól, előadja az ifjúsági zenekar. — 4. „Der Carneval von Venedig“ hegedűszólo zongorakísérettel Haeszner-től, előadja Crenianu Aurél. — 5. „Verseczi diákok“, gyorspolka Heszler Emiltől, előadja az ifjúsági zenekar. — 6. „Magyar népdalok“, Baritonszólo zongorakísérettel, éneklő Rigyitsky Sándor. — 7. „Humoristischer Monolog“, előadja Kohn Miksa. — 8. „Két éves önkéntesek indulója 25 §.“ Mátray Edétől, előadja az ifjúsági zenekar. — Ezen hangverseny iránt nagy az érdeklődés és méltán, mert az ifjúság mindent elkövet, hogy az estét minél élvezetesebbé tegye. Különösen az ifjúsági zenekar — mely rövid idő alatt oly rendkívüli haladást tett — faradozik erősen az est sikerében, lankadatlan tartja a próbákat. A műsorba — mint látszik — egészen új válogatott darabokat vett fel.

Vancsa János gyulafehérvári gör. kath. érsek Balászfalván hirtelen meghalt. Vancsa János 1820-ban, a biharmegyei Vaskóhon született. Gimnáziumi tanulmányait Nagyváradon végezte és ugyanott lépett be növendéknek az ottani román szemináriumba. Később további theologiai kiképzetése végett Bécsbe ment, ott tagja lett a Szent-Ágoston magasabb klerusképző intézetnek és a hittudori vizsgát kitűnő sikerrel tette le. Hazájába térve, Erdélyi Vazul nagyváradi püspök vette maga mellé titkárnak és nemsokára a püspök oldalkanonokja lett. 1865-ben szamosujvári gör. kath. püspökké neveztetett ki, 1868. augusztus 11-én a balászfalvai synodus gyulafehérvári érsekké és metropolitává nevezte ki, minekfolytán 1869-ben e méltóságokra ki is neveztetett. A boldogult ér-

kos eme maga tartásában a szolgálati szabályzat 987 §-a, 5. pontja, 3. bekezdése, 9. sorában korvonalozott tiszteletlenséget lát.

A kis segédtsz. rosz étvágya van, elrontotta a megelőző éjjel. Úgy látszik rajta, mintha még „tegnapi“ volna, mert nagyokat pislog s hűségesen dudolja legkedvesebb nótáját.

„Hej ott lesz jó dolgunk“, zsiros tapsit megnyaljunk“.

A sör nem izlik neki, a leves el van sózva, a „sült“ nem eléggé „sült“, a fekete gyenge, a pincér iszonyú lassú, holott csak úgy szakad szegényről az izzadság a látás futásban, mert a külvilágban is inyenez tisztecske minden étket legalább kétszer visszaküld.

A „kis kadét“ a fogpi-zkálók rondasága felett méltatlankodik.

Ezalatt gyűl a hatos erélyesen az asztalon felállított perselybe a szegény iskolás gyermekek felruházására, mert a ki a társaság jelszava ellen vét, 10 kr. erejéig megsarczoltatik; s bár mindenik büszkén vallja magát a „hidegvér“ asztaltársaság leghidegvérűbb tagjának s bizonyos kiesinyléssel beszél azokról, a kik minden kiesinyéért fel-fortyannak; mégis általános a hangulat, hogy a birságot 5 kr-ra le kell szállítani.

A hálás vendéglős pedig ideges abonenseinek az ebédlő közvetlen közelében — állítólag tisztán előzékenységből egy „hideg tust“ állít fel, hogy a kinek a figyelmeztető jelszó nem használá hirtelen lehűthesse magát. A rosz világ azonban azt beszéli, hogy a vendég ős jó üzletember s úgy számít, hogy ilyen formán kevesebb meg a perselybe és jobban fogy a bor, s hogy ugyanő az asztalvégi villámháritó úrnak perzentet is ad és azért van az, hogy ha az asztaltársak valamelyike csak szemét hunyorítja, vagy kissé felemeli hangját serényen felhangzik az asztal végéről „csak hidegvér, csak hidegvér“.

Gömöri.

sek úgy a magyar, mint a román irodalom terén tevékenyen működött. Művei közül kiemelendő Erdélyi Vazul nagyváradi püspök életrajza és a „Synodusról vagy egyházközményről” írt „dialogusa”. A boldogult érsek valóságos belső titkos tanácsos, római gróf, a pápának házi főpapja és trónállója volt.

Kirándulás különvonattal Nagy-Becskerekre. A helybeli férőhelyegyetlen a nagy-becskereki zeneegylettel közösen f. hó 20-án este N.-Becskereken a kasinóegylet helyiségében hangversenyt rendez az ottani árvaház alap javára. Ez alkalommal egy bizottság tömeges kirándulást rendez ugyanoda külön vonattal, s erre czúton a nagy közönséget meghívja. Az elindulás f. évi augusztus 20-án délután 1 órkor lesz. Visszatérés Nagy-Becskerekre 21-én délután 5 óra 25 perczkor s a megérkezés Verseczre este 9 órkor. — Az utazási díj oda és vissza személyenként összesen 2 frt. 10 kr., a szállás 60 kr. s így feltehetően jutányos. Ha az átutazók közül legalább 150 f. hó 21-én reggel a heti vásár vagy egyéb ok miatt visszatérni óhajtanak, akkor a külön vonat N.-Becskerekre már ez nap reggel 3 órkor indul el. Ezen kiránduláshoz a bejelentések a „Werschetzer Gebirgsbote”, és a „Neue Werschetzer Zeitung” kiadóhivatalában, továbbá Christian József, Gábor Lajos (nagyfőzsdé) és Berger testvérek utóda üzletben f. évi augusztus 14-ig fogadhatók el.

Meteorológiai állomás Verseczen. A helybeli posta- és távirada-állomás mindennap közli a postai épület egyik ablakában a budapesti központi meteorológiai állomás észleleteit. Ez észleltre felhívjuk a gazdalközönség figyelmét annál is inkább, mert a tapasztalat mutatja, hogy ezen észleletekből a legtöbb esetben az időjárásra pár nappal előre következtetni lehet, ami a gazdaságot tekintetében felelősen fontos.

Lapunk szerkesztője Perjessy Lajos tanár, a ki a szünidő egy részét Felső-Magyarországon töltötte, holnap hétfőn visszatér és a lap szerkesztését átveszi.

Tűzeset. Folyó hó 5-én éjjel fél 12 órkor Kanacska Vasza helybeli lakosnak a szerb termető utcában lévő 1976. számú háza kigyuladt, de kitűnő tűzoltóinknak sikerült a tüzet megidejekorán elfojtani s az épületet fele részben megmenteni.

Az állami tisztviselők fizetése. f. hó 1-vel kezdve kiutalványoztatott, személyes pótlék című, mely mindaddig tart, míg a törvényhozás elé terjesztett törvényjavaslat törvényerőre nem emelkedik. Ekkor a most kiadott pótlék a fizetéshez csatolva, ezen összeggel emelkedik az arra jogosítottak állandó évi fizetése. — Lehetetlen, hogy elismerésünket ne fejezzük ki a kormány irányában ama gondoskodásért, melyet tisztviselőink sorsa iránt tanúsított, különösen midőn a törvényhozástól felhatalmazást kért arra, hogy az állam tisztviselőinek állapotát már a törvény életbelépte előtt is megjavíthassa.

Póstások előléptetése. Most, hogy az idei költségvetés szentesítést nyert, a kereskedelmi miniszter elhatározása alapján a postai és távirói alkalmazottak körében hatszáznyolcvan-nyolcz kinevezés és előléptetés történt. Ebből száznolcvannolczat magasabb rangra nevezték ki és ötszázat léptettek elő. Van köztük 444 hivatalnok és segéd tiszt, továbbá 244 szolga.

Szerencsétlenség a versenyen. N.-Kikindán a mult hó 28-án a Hadik gróf 3. számú huszár ezred lövészében mindjárt az első futásnál nagy szerencsétlenség történt. A gát átugrásnál Gencsey hadnagy és Wernhard br. kapitány a lóról lebuhtak s mind ketten súlyosan megsérültek. Vallsontjaik törtek össze, Gencseynek az oldalbordi is betörték, azon kívül agyarázkodást szenvedett, eszméletét veszítve vitték el a gyepről. A súlyosan sérült tisztetek másnap Temesvárra a katonai kórházba szállították. A baleset folytán nagy a részvét a két közkedveltségnek orvondó tiszték iránt.

Uj lap indul meg, a mint értesülünk az ősz elején Nagy-Becskereken. A új kolléga politikai lap lesz, s hetenként háromszor fog megjelenni.

Fegyelmi eljárás román ügyvédek ellen. Az aradi ügyvédi kamara Suciu, Oncu és Pop ügyvédek ellen fegyelmi eljárást indított, mert ténylegesen résztvettek a román agitációkban. A pár nappal ezelőtt megtartott kamarai ülésen azt indítványozták, hogy a nevezett ügyvédek gyakorlatuktól tiltásuk el.

102 éves szőlőtöke. Keszthelyen — mint írják — Pittermann Károlyné kertjében egy 102 éves szőlőtöke diszeleg megrakva a legszébb szőlőfürtökkel. E szőlőtökét néhai Pittermann József 1790-ben Elzászból hozta magával. A töke minden évben dúsan volt megrakva

fürtökkel és 1885. és 1886 ban két-két akó bort termelt. A szőlő fajtát mind ez ideig nem sikerült megállapítani.

A szobőség netovábbja. A maga nemében páratlan tornának voltak tanúi a limogei. Két fiatal nő szállott sikkra és az volt a verseny tárgya, hogy melyik tud nagyobb szóarádatot zudítani a másikra záros határidőn belül. A két asszonyi bajnok, mint mondják, három óra hosszáig beszélt egyfolytában, minden megszakítás nélkül. A fiatalabbik, a ki még leány volt, felvitte 202.560 szóra; de azért mégis ő lett a vesztes, mert versenytársa, a ki asszony volt és így hasonlíthatatlanul nagyobb szobőságra tehetett szert a kitartó kukli-prédikációk során, megszire túlszárnyalta, a mennyiben 296.000 szóval elsőnek érkezett be. Forrásunk nem világosít fel róla, hogy micsoda módon oldották meg súlyos feladatukat a versenybírák, a kiknek az volt a hivatása, hogy a szókat összeolvassák. Azt ellenben tudjuk, hogy a férfiak, a kik tanúi akartak lenni a retentő tornának, vad futásnak eredtek, a mikor hegyipatak módjára megindult a szóáradat és zúgott véghetetlenül. A pályabér aranyból való papagájkalitka volt.

Hirdetmény. A Budapesten fennálló posta- és távirada-tanfolyamon, melynek czélja és feladata azon egyének előzetes kiképzetése, kik a postai és táviradi közigazgatási, számviteli, pénzügyi és kezelési szolgálatnál, valamint a m. kir. postatakarékpenztár igazgatóságánál alkalmazást kívánnak nyerni, a tanév f. évi szeptember hó 1-én veszi kezdetét és megszakítás nélkül 10 hónapon át tart.

Az összes heti 36 $\frac{1}{2}$ tanórából délelőtt 6 $\frac{1}{2}$, délután (3-8-ig) 30 óra tartatik.

Nyilvános rendes hallgatók oly egyének vétetnek fel, kik a köztisztviselőkre nézve az 1883. évi I. t. cz. 1 §-ában meghatározott általános kellékekkel felül lételes okmányokkal igazolják.

1. Hogy a jogi egyetemet, vagy akadémiát, vagy a műegyetemet, vagy az ezekkel egyenrangú korábbi és mostani katonai akadémiák, illetőleg a tüzérségi, hadmérnöki és utász hadapród-iskolák egyikét, vagy valamely bányászati vagy erdészeti akadémiát szabályszerűleg bevégeztek vagy

2. Hogy legalább főgymnáziumot vagy főreáltanodát vagy ezekkel egyenrangú kereskedelmi vagy katonai tanintézetet szabályszerűleg elvégeztek s ezen tanintézetekben az előirt érettségi vagy zárvizsgát sikerrel letették; avagy a cs. és kir. hadseregnél vagy a m. kir. honvédségnél mint tényleges állománybeli tiszték szolgáltak és a tényleges vagy a tartalékos tiszti vizsgát sikerrel letették.

3. Hogy 18-ik életévüket betöltötték, vagy azt 1893. évi január hó végéig betölteni fogják;

4. magyar állampolgárok;

5. a magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják.

6. Feddhetlen előletekkel, mi a tanulmányok befejezése óta eltelt időre hatóságilag megerősített foglalkozási és erkölcsi bizonyítványokkal igazolandó és

7) Posta- és távirada-szolgálatra testileg is alkalmasak, mely körülmény közhatalosági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

A tanév befejeztével távozási bizonyítványban részesített s az alapvizsgát sikerrel letett hallgatók 6 hónapig tartó próbaszolgálatra fognak beosztatni s e próbaszolgálat után a képesítő vizsgálat második részét képező szakvizsgálatra beosáthatók.

A teljes képesítő vizsgálat sikeres letételéről a vizsgáló bizottság által kiállított bizonyítványok azon joghatályal bírnak, hogy a posta és táviradnál, nemkülönbön a posta és távirada számvevőségénél s a postatakarékpenztár igazgatóságánál gyakornoki, illetve tisztviselői állásokra csakis oly egyének fognak kinevezetni, kik ily képesítő bizonyítvánnyal bírnak.

A tanfolyamot végzettek szolgálati rangja, feltéve, hogy a gyakorlati ténen kellő buzgalmat és sikert fognak felmutatni, azon naptól kezdve fog számíttatni, melyen a tanfolyam fátogatását megkezdtek.

Megjegyeztetik, hogy az előző három évi tanfolyamot végzettek szolgálati rangja, feltéve, hogy a gyakorlati ténen kellő buzgalmat és sikert fognak felmutatni, azon naptól kezdve, fog számíttatni, melyen a tanfolyam fátogatását megkezdtek.

Megjegyeztetik, hogy az előző háromévi tanfolyamon képesített hallgatók részben — posta és táviradi tisztai minőségben 700 frt. évi fizetéssel és rendszeresített szálláspénzzel, részben gyakornoki minőségben 500 illetve 400 frt. segélydíjjal immár mindannyian alkalmazvák.

Beiktatási díj fejében mindenki 10 frtot tartozik fizetni. Tandíj 40 frt. Azon hallgatók, kik szegénységük alapján magukat a tandíj alól felmentetni kívánják, ez iránt a beiktatás alkalmával az igazgatóságánál folyamodványt tartoznak benyújtani.

Azon hallgatók, kik szegény sorsukon kívül jó előmenetelt mutatnak, tizenketten a tanfolyamon egész tíz havi tartama alatt keresek. Miniszter úr Ó Nagyméltósága által 20 frtnyi havi pénzsegélyben részesítettnek.

A tanfolyam saját házában czelszerűen és kényelmesen van elhelyezve, külön szakkönyvtár és múzeum felett rendelkezik és az intézetben külön orvos működik.

Felhívotnak mindazok, kik e tanfolyamba az 1892. 3. tanévre beletni óhajtanak, hogy az előrebocsátottak szerinti bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat a f. évi augusztus 10-től 25-éig terjedő időközben vagy a postás és távirada-tanfolyam igazgatóságához (VIII. Luther-utca 3. sz.) küldjék be, vagy pedig a f. évi aug. 28-tól szept. hó 3-áig terjedő időközben felvétel és beiktatás végett személyesen jelentkezzenek.

Budapest, 1892. évi július hó 22-én.

A posta- és távirada-tanfolyam igazgatósága.

Szerkesztőtől levelezés.

Többeknek: Lapunk szerkesztője pár hétig Versecztől távol lévén becses levelekre nem válaszolhatott. — Szives közleményekért — ez úton köszönet! — Mihelyt tér nyílik örömmel fogjuk mindeniket közölni.

Irodalom.

Dengi János „U(abb költemények” című kötetét a közönség oly érdeklődéssel fogadta, hogy az első kiadás a megjelenés első hetében elfogyott. Most már a második kiadást küldik szét. Előfizetni lehet szerzőnél Lugoson. Fűzött példány 1 frt. 50 kr. t. diszkötésű 2 frt. 50 kr.

A király legkisebb unokáját mutatja be a „Magyar Gêniousz” legújabb száma, a mint Mária-Valéria főhercegnő s férje, Ferencz Szalvator főherceg enyolcnek alig néhány hónapos kis gyermekükkel. Szébb ílyt, mint ez a bájos kép, a „Magyar Gêniousz” nem mutathatott volna be olvasóinak. A „Magyar Gêniousz” mult számában egy igen érdekes kérdést vetett fel. Ugyanis a nagy olvasóközönséghez fordult s kikérte véleményét a „lex papea poppaea”, vagyis ama törvényjavaslat iránt, melyet egy francia képviselő nyújtott be a kamarához, s mely kimondani kívánja a kényszerházasságot. A közönséget ez a kérdés, úgy látszik, nagyon érdekli, mert egy rövid hét alatt nem kevesebb mint 173 válasz érkezett a szerkesztőséghez, s megannyi hosszabban-rövidebben foglalkozik ezzel az igazán érdekes kérdéssel. Mindenesetre jellemző, hogy a válaszok túlnyomó része (124 darab) nőktől ered, még pedig férjes hölgyektől. Leányunk csak 17-en vallották magukat. A hölgyek véleménye épp úgy mint a férfiaké, megoszlik pro és contra. Az általános szavazás szerint eddigéig — mert a végleszámolás csak a következő számban tétetik közzé — a mi közönségünk a kényszerházasság ellen van és pedig 173 szavazó közül 145 ellene, 28 mellette. Nemre nézve következőleg oszlanak meg a vélemények: 44 férfi közül 36 a kényszerházasság ellen, 8 mellette, 129 nő közül 109 a kényszerházasság ellen, 20 mellette. Mint jellemzőt említjük meg, hogy egy katolikus pap a kényszerházasság mellett szavaz. A „Magyar Gêniousz” a beérkezett vélemények közül a sikerültebbeket közli is. Ezen érdekes tárgyú közleményen kívül találkozzunk még e számban több sikerült képpel és közleményekkel, melyek közül megemlíthetjük: Dóczy Lajos „Szakítás” című novelláját, J. Virág Béla hangulatos költeményét, Szana Tamás és Kada Elek érdekesítő cikkeit: Kik még nem ismernék olvasóink közül a „Magyar Gêniousz”-t forduljanak a kiadóhivatalhoz (Budapest, kerepesi-út 14), mely — mint lapunkat értesít — készséggel küld mutatványszámokat. A „Magyar Gêniousz” előfizetési ára egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. Az újonnan belépő előfizetők a „Kenyer” című emléklapját ingyen kapják.

A legújabb időben kegyetlen csapásokat mért a sors a szőlőgazdára. A phylloxera pusztítása folytán koldusbotra utott a nem régen még jómódnak örvendett kisebb szőlőbirtokos, de nagy eret vágott a phylloxera fellépése a gazdag szőlőbirtokosokon is. A pénzeszebbek egyik része a homokterületre menekült; ott kezdték új szőlőt telepíteni. Másik része az amerikai szőlő segítségével vette fel a harcokat a phylloxera ellen. Azonban a hol új szőlőtelepek léptek a kipsztítottak helyére, vagy a hol a sima homokronákat új szőlők borítják, ott a szőlőgazdaság egy újabb réme ütötte fel a fejét: a peronospora viticola: Látna azt a pusztítást, melyet a peronospora viticola az elmúlt évben okozott, mindenesetre csak örömmel kell fogadnunk Maurer Jánosnak, a Kassán megjelenő „Szőlőszeti és Borászati Lap” szerkesztő-kiadójának azt az elhatározását, mely szerint a peronosporáról szőlő könyvecskének kiadására eltökélte magát. A művecskét Péter Béla, a kassai gazdasági tanintézet tanára írta meg a tudomány és a gyakorlat jelenlegi állapota alapján. Tekintettel arra, hogy Franciaországban még egy újabb ellensége a szőlőnek — a black-rot — is pusztít, nagyon üdvösek jelezhetjük azt a ténnyt, hogy fentnevezett műben a black-rotot is felvették s e szerint a művecske czime kettős: „A peronospora viticola és a black-rot.” Függelékül hozzá van csatolva a „White rot” nevű szőlőbetegség leírása is, mely az elmúlt évben Magyarországon több helyén már pusztított. A mű tartalma a következő: Bevezetés. A peronospora élete; annak tenyésztése, szaporodása, gyors elterjedése. A peronospora hatása a szőlőre; a peronospora pusztító hatása a levélre, a hajtásokra, virágokra s a rügyekre. A különféle szőlőfajok viselkedése a peronospora iránt. A peronosporás szőlők bora és annak kezelése. A peronospora elleni védekezés. A permetezés czélja. Mikor és hányszor permetezzünk? A permetezés szüksege és hatása. A permetező szerek. A üzerek használata. A permetező készületek. A permetezett szőlők bora. A Black rot — is pusztít, nagyon üdvösek intézkedés. A művecske július hó folyamán jelenik meg Kassán, egy színes táblával és számos, a szöveg közé illesztett ábrával. Ára 1 frt. 20 kr. Megrendelhető: Maurer Jánosnál, Kassán. (Maurerudvar).

Vasuti menetrend. Fehértemplomról: érkezik: 5.30 reggel, 1.03 délben és 6.11 este. Temesvár felé indul: 5.36 reggel, 1.07 délben, 6.35 este. Temesvárról érkezik: 7.23 reggel, 2.08 délben és 10.02 este. Fehértemplom felé indul: 7.31 reggel, 2.12 délben, 10.08 este. Nagybecskerekéről érkezik: 11.59 délben, 9.37 este. Becskerek felé indul: 5.50 reggel, 2.20 délután. Jaszénváról Oraviczára indul: 8.15 reggel, 3 délután, 10.45 este. Oraviczáról Jaszénova felé indul: 3 éjjel 10.40 délelőtt, 3.35 délután. Temesvárról Arad felé indul: 8 reggel, 1.11 délben. 8.15 délután. Vojtekről Német-Bogán felé indul 7 reggel, 9.15 este.

361. sz. — 1892. v. gr.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti V. ker. kir. járásbírósnak 1892. évi 58.844. számú végzésével Mautner és Vilesek, Weifert A. Gusztáv és Machlup A. czég felperes részére Vrgovits Sándor verseczi lakos-alperes ellen 116 frt. 60 kr., 79 frt. 17 kr., 43 frt. 61 kr. s jár. erejéig elrendelt kiel. végrehajtás folytán nevezett alperestől elfoglalt s 600 frtra becsült alábbi ingóságokra a veg-

seczi kir. járásbírósnak 1892. évi 6973. számú kiküldő végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a helyszínén vagyis Verseczen alperes lakásán leendő megtartására határidőül 1892. évi augusztus hó 16-ik napjának d. u. 3 órákor tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt 100 métermázsza búza az 1881. 60. t.-cz. 107. és 108. §-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Felhívatnak egyúttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyra oly elsőbbséggel bírnak, mely az ezen ügybeni végrehajtási iratokból ki nem tűnik, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírt végrehajtónál az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-a értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasztászák.

Kelt Verseczen 1892. évi augusztus hó 3-ik napján.

Fixmann György,
k. bír. végrehajtó.

Legfinomabb cognac-kivonat.

Védjegy, a legfinomabb cognac-kivonat számára.

Kitünő, egészséges tartalomdús cognac rögtön készítésére, mely a francia cognactól miben sem különbözik, ajánlom e **jónak bizonyult** különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt. Készítésére utasítás ingyen mellékeltek. A legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Borszesz megtakarítás

érhető el a felülmulhatlan **pálinka-erősítő-kivonatom** által; ez az italoknak kellemes erősítő izt ad, és egyedül nálam kapható. Ára különként 3 frt. 50 kr. (600—1000 literre). Használati utasítás mellékeltek.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még összes **eszenciáimat, rum, szilvórium, törköly, fűkeserű** és mindenemű **likörök, szeszesitalok, eczet** és **boreczet** készítésére felülmulhatlan minőségben. Készítés leírása ingyen mellékeltek.

Árjegyzék bérmentve.

Egészséges gyártmányokért kezeskedem.

Pollak Károly Fülöp,
eszencia-különlegességek gyára **Prágában.**

(Megbízható képviselők kerestetnek.)

Uj! Helyben ily alakban még soha! **Uj!**

Fotoplastikus-perspektivikus

Király-Panorama

Andrássy-sétány, Georgyevics-féle házban.

Nyitva délelőtti 10 órától esti 10 óráig.

Ma vasárnap 7-től szerda augusztus hó 10-ig:

II. Lajos bajor király
milliómos kastélya és Herrenchiemsee.

Csütörtökön 11-től szombat augusztus hó 13-áig:

Utazás a festői Tyrolon át
a vidék nevezetesebb városai és vidékeivel.

Vasárnap 14-től szerda augusztus 17-ig:

Remek tájrészletek felső Olaszországból
a Magiore és Comotavakkal s az ezek körül lévő villák, szigetek és kastélyokkal.

Minden vasárnapon és csütörtökön új sorozat.

A hires

világ-óra

még csak augusztus hó 7-ig látható

a Billinger-féle „Hungária“ vendéglőben, városkert-útcza.

Előadások tartatnak naponként délelőtt 10, 11 és 12 órákor — délután 3, 4, 5, 6 és 7 órákor.

Bemeneti díj:

I. hely 30 kr., II. hely 20 kr. — Gyermekek és katonák őrmestertől lefelé a bemeneti díj felét fizetik.